

popmaakunta

Tilanne- ja tulevaisuuskuva

Arja Heikkinen

Leena Pimper-Koivisto

www.popmaakunta.fi Twitter: @POPmaakunta

www.facebook.com/popmaakunta

Youtube: POPmaakunta

TIEDOSTA ARVIOINTIIN

tavoitteena paremmat palvelut

PÄÄTÖSTEN TUEKSI

Sosiaali- ja terveyspalvelut Pohjois-Pohjanmaa

Asiantuntija-arvio,
kevät 2018

THL:n asiantuntijaryhmä

14 | 2018

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

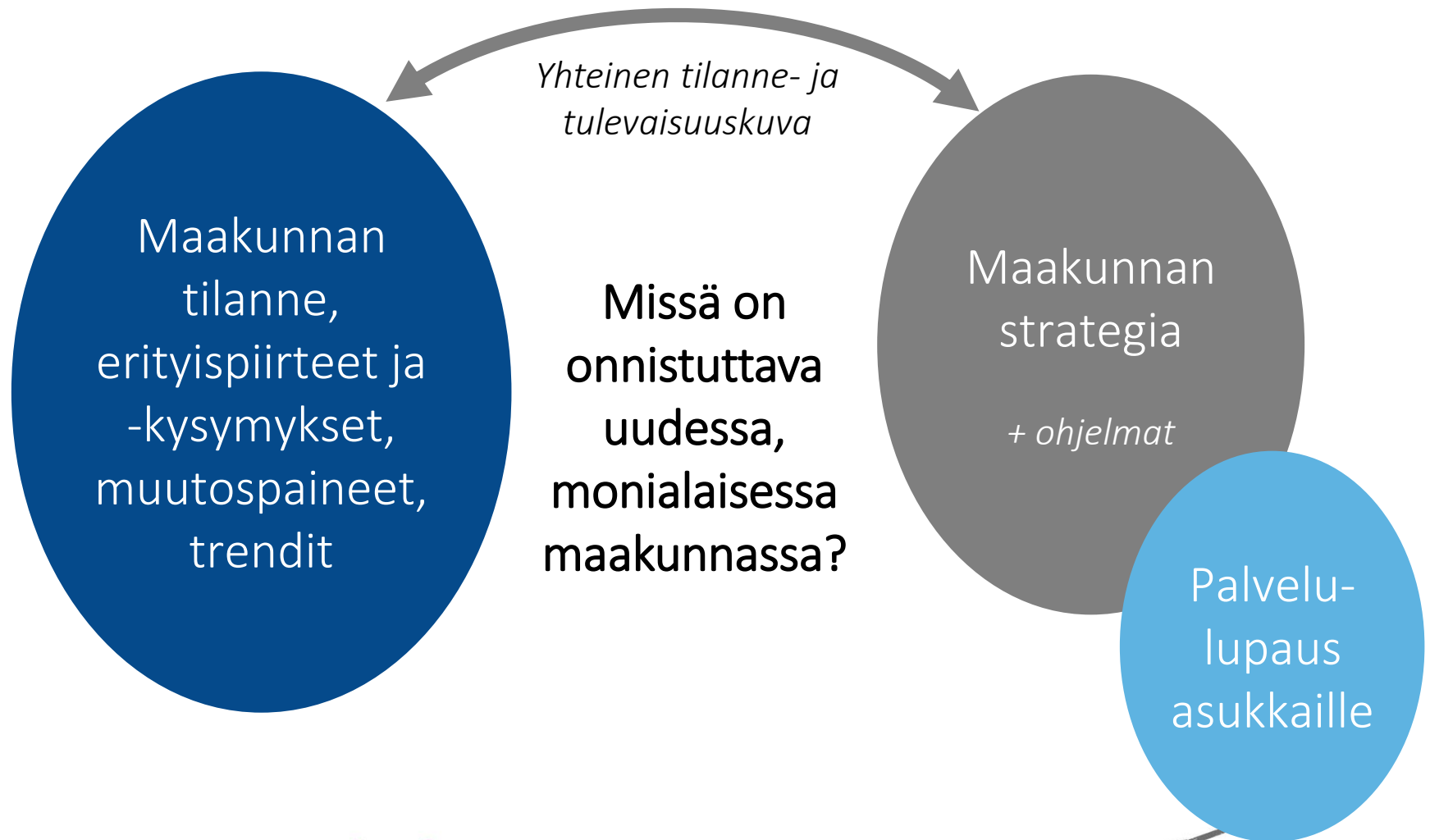
POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Asiakaslähtöisyys on tahtotila.

Se on kaikkia toimijoita
yhdistävä voimavara,
päätöksenteon ja toiminnan
lähtökohta!

TIETOIKKUNA

Taulukko Kartta

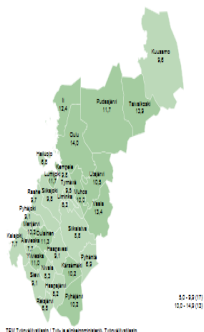
	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu
Kaikki ulottuvuudet			
Perustiedot			
Elinolot			
Palvelujen tarve			
Palvelujen saatavuus			
Yhdenvertaisuus ja haavoittuvat asiakasryhmät	1,9	2,2	1,6
Toimivuus ja prosessit			
Integraation toteutuminen			
0 - 17-vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) (v. 2017)	7,1	6,6	6,4
0 - 17-vuotiaat, % väestöstä (v. 2017)	19,3	23,7	17,3
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä (v. 2017)	7,3	8,9	6,2

POHJOIS-POHJANMAA

TYÖLLISYYSKATSAUS

Työttömiä 4 600 vähemmän kuin vuosi sitten

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli heinäkuun lopussa 22 400 työtöntä työnhakijaa, mikä on 4 600 (-17 %) henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kesäkuun lopusta työttömien työnhakijoiden määrä lisaantyi vajaalla 800 hengellä, mikä on ajankohtaan kuuluvaa normaalia kausivaihtelua. Vuoden takaiseen verrattuna entien vaheni pitkäaikaistyöttömien (-26 %) alle 25-vuotiaiden (-21 %) ja ulkomaalaisten työttömien (-19 %) määrä. Vammaisten/pitkäaikaissairaiden työttömien määrä vaheni 15 % ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä vaheni 16 % edellisvuoden heinäkuusta.

Vaikuttavuus

Tietoa on, mutta tarvitaan maakunnan yhteinen näkemys mm. siitä, missä ja miksi on onnistuttu, mitä vahvistetaan tai huonoa tai mistä luovutaan, miten asiat/ilmiöt vaikuttavat toisiinsa ja mihin suuntaan halutaan mennä jatkossa.

ja sote-uudistus

POPmaakunta

Seurantaindikaattorit 2018-2021

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
Council of Oulu Region

Hyvinvoinnin lisääminen

HYVINVOINNIN LISÄÄMINEN	LÄHTÖTASO	SEURANTA	KEHITYS
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus 20 vuotta täyttäneistä »	56 (2015)		🟡
Koettu terveydentila keskitasoinen tai huono 20 vuotta täyttäneistä »	35,8% (2015)		🟡
Koettu terveydentila keskitasoinen tai huono peruskoulun 8-9 luokat »	18,0% (2017)		🟡

Soten
tarvevakioidut
nettokustannukset

Tilannekuva

- Yleiskuvaus maakunnasta tilanteesta sisältäen mm. väestön, toimintaympäristön, hyvinvoinnin, elinvoiman ja aluekehittämisen näkökulmat
- Nostaa esiin maakunnan erityiskysymykset
- Sisältää trenditietoa ja vertailua muihin maakuntiin
- Kuvaa uuden maakunnan tilannetta, toimintaa ja resursseja
- Kertoo muutospaineista
- On jatkuvasti päivittyvä sähköinen työkalu, joka huomioi eri käyttäjäryhmät

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

Tulevaisuuskuva

Luonnos

- Tietoon perustuvaa ennakointia ja skenaarioita uuden maakunnan näkökulmasta
- Kuvaa maakunnan kehitystä ja hahmottelee tulevaisuutta alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten trendien ja kehityskulkujen valossa
- Nostaa esiin olennaisimmat trendit
- Liittyy maakunnan strategiatyöhön ja on osa visiokeskustelua. Edellyttää keskustelua maakunnan eri valmisteluryhmissä (*poliittinen ja virkamiesvalmistelu*)
- ”Missä ainakin on onnistuttava”
- Sähköinen, vuorovaikutteinen työkalu, joka huomioi eri käyttäjäryhmät

POPmaakunta

Asiakaslähtöiset ja integroidut sosiaali- ja terveystalvet

PALVELUJEN INTEGRAATIO

Asiakaslähtöisyyttä on tukea asiakasta tarpeen mukaisilla palveluilla siten, että hän pärjää mahdollisimman hyvin arjessa.

Asiakaslähtöisyyttä ei "tuoteta" vaan se rakennetaan kerta toisensa jälkeen jokaisessa palvelutapahtumassa asiakas keskiössä.

Perus- ja erityistason yhteistyö

Asiakas osallistuu ja valitsee

Tuottajat noudattavat maakunnan palvelukokonaisuuksia

Sujuvat palvelukokonaisuudet oikea-aikaisesti

Paljon palveluita käyttäville ohjausta ja asiakassuunnitelma

Laadukkaat, riittävän lähellä olevat palvelut

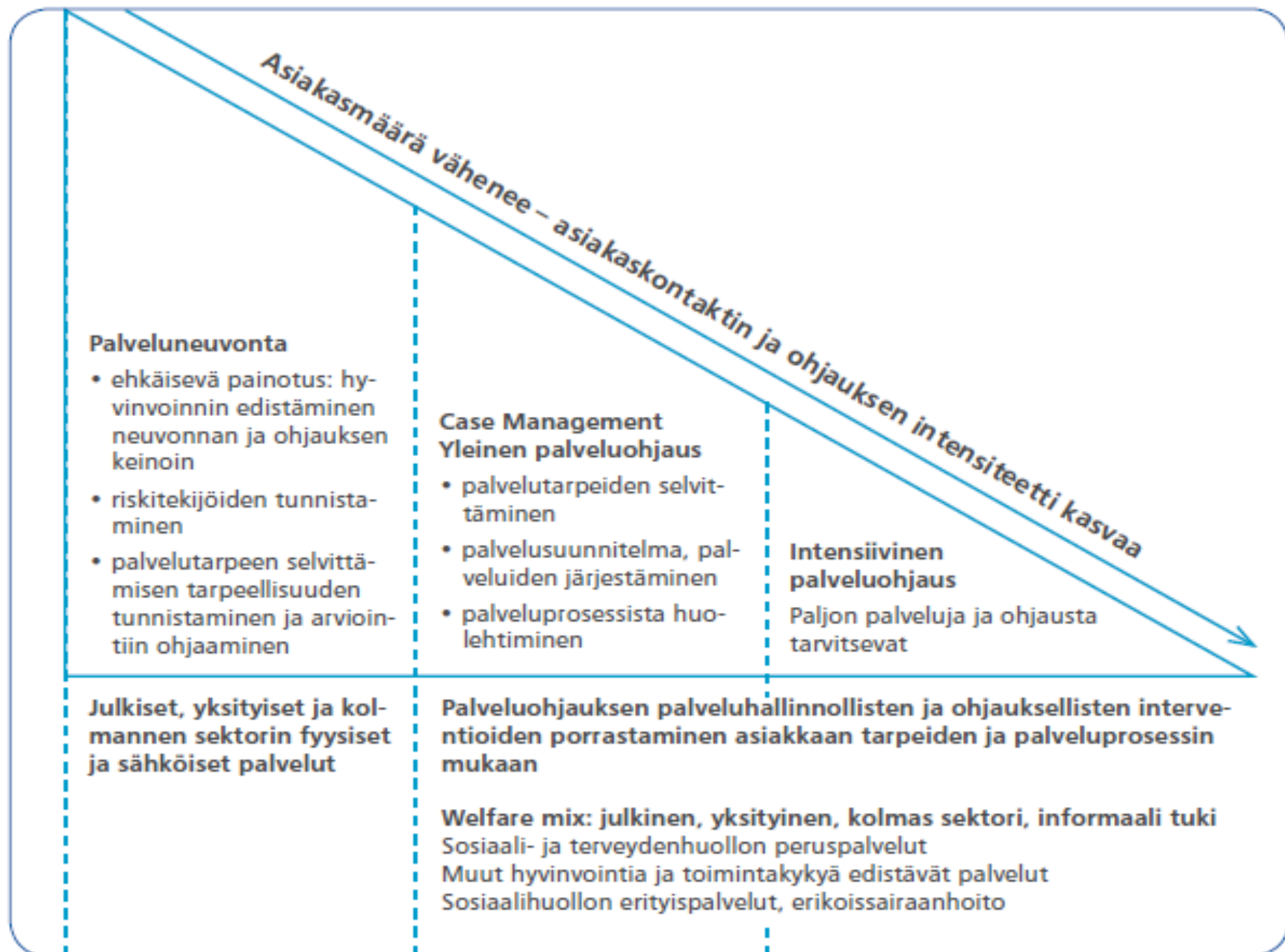

Kaikki rahoitus maakunnan kautta

Potilas- ja asiakastieto siirtyy sujuvasti

Kuvio 4. Palveluohjauksen porrastuksen tasot (Honkakoski & Kinnunen & Vuorijärvi 2014).

Perustason palvelut

Erytystason palvelut

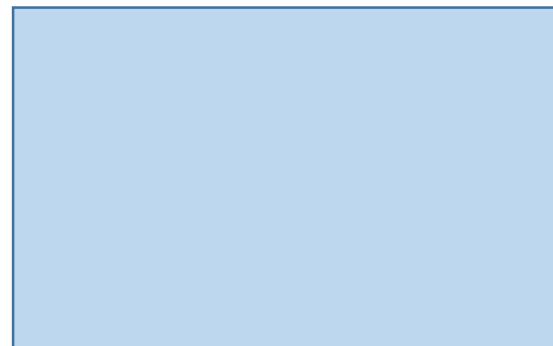
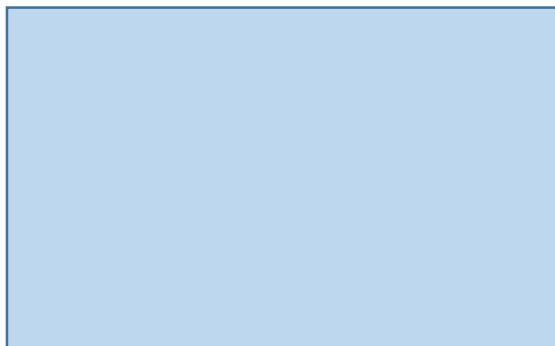
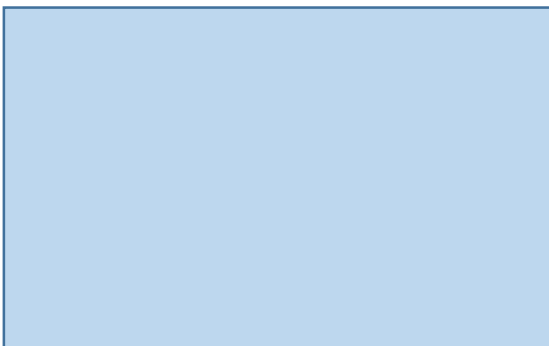
Vaativan erityistason palvelut

Matalan kynnyksen palvelut

Arki

Palvelukokonaisuus/palvelutehtävät

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuolto osana tulevaisuuden maakuntaa

PoPSTer-hanke

Nuoret aikuiset ja työikäiset työryhmän loppuraportti

pj Arja Heikkinen

27.2.2017

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Työryhmän työskentelyyn osallistuneet

- Puheenjohtajat
  - Arja Heikkinen, Oulun kaupunki
  - Marja-Leena Meriläinen, Kempele
  - Erkki Hämäläinen, Kuusamo
- Resurssit
  - oman työn ohessa, ei ylimääräistä työpanosta käytössä

Jäsenet:

- ✓ Seija Mustonen, Oulu
- ✓ Osmo Konu, työterv. Kallio
- ✓ Johanna Malmelin, Pudasjärvi
- ✓ Kari Ruonala, Oulu
- ✓ Arja Mainio, PPSHP
- ✓ Ulla Olsbo, PPSHP, psyk. tulosalue
- ✓ Tuula Taskinen, Jedu
- ✓ Arja Honkakoski, Poske
- ✓ Maarit Saarnivala, Oulu
- ✓ Pirjo Nevalainen, Oulun
- ✓ Marke Kinnunen, Haukiputaan hvk
- ✓ Heli Lappetelainen, Oulu
- ✓ Sirpa Korhonen, Jedu, Nivala
- ✓ Reijo Moilanen, Nuorten Ystävät
- ✓ Leena Pimperio-Koivisto, Oulunkaari
- ✓ Sirkka-Liisa Olli, Oulu
- ✓ Kirsi Paasovaara, Oulu
- ✓ Anneli Koistinen, Oulu
- ✓ Maija-Leena Lehto, PPSHP, sos.toimi
- ✓ Leena Siika-aho, PPSHP, sos.toimi
- ✓

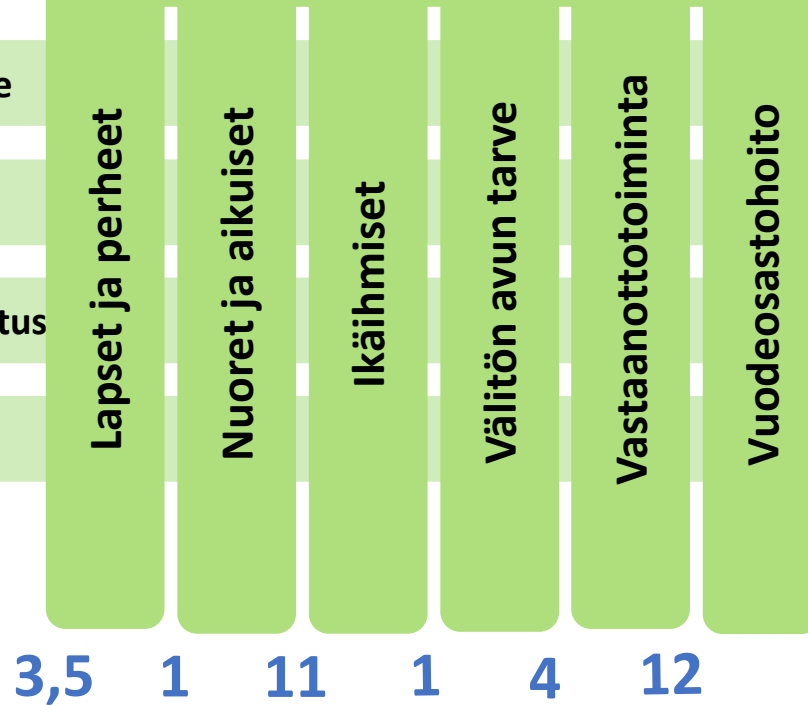

Taloudelliset tavoitteet -35M€

35 M€ jakaantuminen

1,5 Mielenterveys ja päihde
0,5 Vammaispalvelut
0,5 Toimintakyky ja kuntoutus
0,5 Koulutus ja tutkimus

Palvelukokonaisuudet

Tukipalvelut
Tilat ja laitteet
Ateria- ja puhdistuspalvelut
Ict-palvelut
Talous- ja henkilöstöpalvelut

Logistiikka
Laboratorio
Kvanttaminen
Lääkehuolto
Välinehuolto

2 (sis. muut)

Kokonaisoptimointi ja resurssien uudelleen allokointi

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POP maakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Erilaiset toimintamallit, erilaiset elämäntilanteet

Väestön terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen (koko väestö):

- Laaja-alainen yhteistyö sidosryhmien välillä
- Terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen, ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen
- Tietoisuuden kasvattaminen terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavista valinnoista
- Sähköiset omahoidon palvelut, puhelinpalvelut sekä palvelupisteistä saatava tieto, neuvonta, ohjaus

Satunnainen hoidon tai palvelun tarve (n. 60% väestöstä):

- Palvelut sote-keskuksesta ja hammashoitolaista, tarvittaessa maksuseleiden käyttö
- Sähköiset palvelut, asiakkaan tekemät omahoidon arviot, puhelinneuvonta
- Nopea tarpeen arviointi ja palveluihin pääsy
- Yhteistyö tarvittaessa maakunnan palvelujen toimipisteiden kanssa, mutta ei laajempaa integraatiotarvetta

Laajempi hoidon tai palvelun tarve (n. 30% väestöstä):

- Palvelut sote-keskuksesta, hammashoitolaista ja maakunnan palveluista asiakassuunnitelman mukaisesti
- Omahoitoa tukevat sähköiset palvelut
- Tarvittaessa maakunnan palvelujen toimipisteiden myöntämät asiakassetelit / henkilökohtainen budjetti
- Maakunta voi päättää sote-keskukselle tai hammashoitolalle kansallista palveluvalikkoa laajemman oikeuden tuottaa palveluja

Korkea hoidon tai palvelun tarve (n. 10% väestöstä):

- Suuri, yksilöllinen integraatiotarve, eheät hoito- ja palveluketjut, moniammatillinen yhteistyö, jatkuvuus
- Maakunnan palvelujen toimipisteet vastaavat tarpeen arvioinnista, laaja-alaisesta asiakassuunnitelmasta sekä sen toteutumisesta käytännössä
- Suuret yksikkökustannukset, vähän asiakkaita
- Kokonaisuus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä sote-keskuksen tai hammashoitolan kanssa

Palvelukokonaisuuden kuvaus: nuoret aikuiset ja aikuiset

- **Ohjaus ja neuvontapalvelut SHL+ matalan kynnyksen palvelut, perussosiaalityö** (sis arjen ja asumisen sekä sosiaalinen ja taloudellinen tuen; talous- ja velkaneuvonta, perheoikeudelliset palvelut)
- **Erittymisen tuen tarpeessa olevien sosiaalityö (SHL)**, (sis maahanmuuttajapalvelut ml.kotouttamislain muk. palvelut), (lastensuojelu – jälkihuoltopalvelut, vammaispalvelut , kehitysvammopalvelut, alle 65-somaattisesti sairastuneet, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat palveluasumisen tarpeessa olevat)
- **Työ- ja päivätoiminta** (erityisryhmät, ohjaava lainsäädäntö kuten EHL, työllisyyspalvelut –kuntouttava työtoiminta)
- **Aikuisten ja nuorten aikuisten mielenterveys/ psykiatria- ja päihdepalvelut** (perus-, erityis- ja vaativataso, sote-keskukset, erityispalvelut, ERVA-tason palvelut)
- **Opiskeluterveydenhuolto oppilashuolto, rajapinta sosiaalityö**
- **Työ- ja toimintakyvyn arviointi** (rajapinta kuntoutuksen kanssa)
- **16-18-vuotiaat tässä palvelukokonaisuudessa**
- **Omaishoidon tuki ja omaishoitajuus** (yhteistyö ikäihmisten palvelut)
- Täysi-ikäisten nuorten aikuisten ja työikäisten kohdalla muita rajapintoja ovat myös **työeläkelaitokset ja tapaturmavakuutuslaitokset**, koska psyyk./somat. sairastumisen tai tapaturmaisen vammautumisen (työtapaturmat, liikennevahingot) vuoksi palveluina ovat **ammattillinen kuntoutus / uudelleen koulutus Kelan palveluiden ohella.**
- **henkilökohtaisen avustamisen palvelut** (hk apu kodin ulkopuolelle ja palveluasumiseen)
- **RAJAPINNAT KUNNASSA**
  - **hyvinvointia edistävät palvelut** (liikunta, kulttuuri-, nuorisopalvelut)
  - **Varhaiskasvatus, opetustoimi, ja oppilaitospalvelut; oppilashuolto,**
  - **Työnvälitys- ja yrityspalvelut, työllisyyspalvelut (maakunta?), TYP**
  - **asuntopolitiikka ympäristö- ja yhdyskuntapalvelut - Maankäyttö, kaavoitus ja asuminen, Y&Y, rakennuslautakunta; Kunnan asuntopolitiikka, asuminen (erityisryhmien asumispalvelut), asunottomuusohjelma (ympäristöministeriö)**
  - **logistiikka / kuljetuspalvelut**
- **MUUT RAJAPINNAT**
  - **Kela, etuudet, perustoimeentulotuki, Työvoimahallinto** (syrjäytymisen ehkäisy/koulutus, kuntouttava työtoiminta)
  - **Maahanmuuttovirasto, ELY-keskus, Yksityiset palvelun tuottajat, Valvontaviranomaiset, AVI, VALVIRA, THL, STM, Poliisi, Puolustusvoimat, Työterveyshuolto, Kansalaistoiminta, järjestöt, yhdistykset, seurakunnat ym.**
- **RAJAPINNAT PoPSTerissa**
  - **somaattinen avo- ja sairaalahoito, mt/päihdepalvelut, kuntoutus, perhepalvelut, vammaispalvelut, päivystys (sosiaalipäivystys + muut). Periaatteessa kaikki.**

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Työryhmässä tehty:

- nykytila-analyysi ja kehittämisen kohteet
- Sote-uudistus → jaoteltu peruskunnan ja maakunnan tehtävät järjestämisen näkökulmasta
- toimintamallien uudistaminen asiakasprosessin näkökulmasta
- ehkäisevän työn näkökulma mukana kaikissa palveluissa

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Nuorten aikuisten tilanne tutkimusten ja tilastotietojen mukaan Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa:

- *Matala sosioekonominen asema aiheuttaa suuremman terveystriskin kuin lihavuus tai runsas alkoholinkäyttö.*
- *Pohjois-Pohjanmaan alueella 17–24-vuotiaasta väestöstä koulutuksen ulkopuolelle jää 6,8 % ja 18–24-vuotiaasta työvoimasta nuorisotyöttömien osuus on 10,1 % (kasvu 1,4 %). Työmarkkinatuen kuntaosuudet jatkavat myös kasvuaan.*
- *Perustoimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien 18–24-vuotiaiden osuus on edelleen lisääntyvä. 18–24-vuotiaiden pienituloisuusaste (tulot alle 60 % väestön mediaanitulosta) on 29,7 %, (kasvu 7,1 %).*
- *Nuorena psyykkisesti sairastuneen sekä pätkätöitä tehneiden henkilöiden eläkkeet ovat pienet ns. takuueläke.*
- *Yksin asuvissa henkilöissä on paljon pienituloisia ja jopa köyhyysrajassa eläviä.*
- *Lähes puolet työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneistä miehistä asui yksin tai laitoksessa tai heillä ei ollut asuntoa lainkaan.*

Jotta toiminta on vaikuttavaa:

- *Sosioekonomisen tilanteen puheeksi ottaminen ja taloudellisen tuen tarve on aina arvioitava mm. neuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa ja aikuisten terveystalouksissa.*
- *Työttömät, joilla työttömyys uhkaa pitkittyä tai joilla on työ- ja toimintakykyyn liittyviä ongelmia ja työllistyminen ei edisty, hyötyvät henkilökohtaisesta palveluohjauksesta sosiaalityössä, jossa vastuutyöntekijä ohjaa, neuvoo ja tukee asiakasta suunnitelman toteuttamisessa. He tarvitsevat monialaista yhteispalvelua sosiaali- ja terveys-, työllisyys- ja Kelan palveluiden kanssa.*
- *Sosiaalinen asuminen toteutetaan kunnan asuntotoimessa ja sosiaalipalvelut vastaa asiakaskohtaisesta päätöksenteosta mm. asumisenohjauspalveluista.*
- *Syrjäytymiseen liittyvät riskit ja siitä johtuvat tuen tarpeet on huomioitava myös maahanmuuttajapalveluissa.*
- *Syrjäytymisuhanalaisten nuorten, aikuisten ja heidän perheidensä tunnistaminen on tehtävä riittävän varhain ennen kuin syrjäytymiskehitys on pitkittynyt ja vaikeutunut. Sosioekonomisen tuen on kohdistuttava oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti omia voimavaroja vahvistaen.*

- Toimintakyvyn arviointia tehdään palvelurakenteen kaikilla tasoilla, jotta kuntoutuksen tarve saadaan tunnistettua mahdollisimman varhain.
- Keskeinen paikka on sote-keskus, jossa kuntoutuksen tarpeen arviointia tukevat myös sosiaalityön palvelut.
- Aikuissosiaalityön koordinoiva rooli korostuu erityisesti sosiaalisessa kuntoutuksessa.
- *Asiakkaan saamien palveluiden koordinointia ja integraatiota varmistetaan palveluohjauksen, asiakaskohtaisen työryhmän ja vastuutyöntekijän avulla.*

Nuorten aikuisten ja aikuisten tilanne tutkimusten ja tilastotietojen mukaan Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa:

- *Aikuisten ja etenkin alle 40-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeiden saajien määrä mielenterveyden tai käyttäytymisen häiriöiden perusteella kasvaa lähes 10 % vuosittain.*
- *Eniten on kasvanut 20–24-vuotiaiden eläkeläisten määrä. Itsemurhakuolleisuus on kasvanut 25–29-vuotiaiden ikäryhmässä 100 000 vastaavan ikäistä nuorta kohden 18,6 %:sta 24,7 %:iin.*
- *Maantieteellisesti itsemurhat painottuvat työttömyysalueille Pohjois- ja Itä-Suomeen.*
- *Nuorten ja aikuisten psykiatriset palvelut ovat laitosvaltaisia.*
- *Kodin ulkopuolelle sijoitettujen nuorten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä sekä laitospalveluiden osuus kasvaa tasaisesti.*

Toimenpiteet:

- ***Avohoito ja -palvelut , perus- ja erityistason sosiaalityö järjestetään myös liikkuvina palveluina*** nuorten aikuisten ja aikuisten toimintaympäristöihin kuten opiskelupaikkoihin, nuorisotoimeen, asiakkaan luokse kotikäynnein ja kotona tapahtuvina kokonaispalveluina.
- **Asiakkaita aktivoidaan kotoa ulospäin** kunnan peruspalveluihin kuten liikunta- ja kulttuuripalveluihin.
- **Asiakkaan lähiverkosto** tulee ottaa tiiviimmin mukaan, jotta läheisverkoston tuki mahdollistuu asiakkaalle ja läheisverkosto saa myös tukea.
- **Palveluohjauksen tarve korostuu**, kun arvioidaan lasten tilannetta aikuisten asiakkuuksissa (sosiaali-, mielenterveys-, päihdepalvelut, vakavat somaattiset sairaudet ym). Tällöin ***huomioidaan perheen palveluiden tai tuen tarve, kun vanhempi tai vanhemmat ovat asiakkaina aikuisten palveluissa.***
- ***Paljon palveluita tarvitseville asiakkaille ja perheille tehdään yhdessä asiakkaan ja/tai lähiympäristön kanssa yksi ja yhteinen asiakassuunnitelma.***

Integraation toteutuminen:

- **Nykyinen palvelujärjestelmä ei toimi integroidusti.**
- Lainsäädäntö (THL, SHL, VPL, EHL, LSL, MtL ym.) ohjaa toimintaa siilomaiseen suuntaan, esimerkiksi yhteisten palvelusuunnitelmien tekeminen yhteen asiakastietojärjestelmään ei ole mahdollista.
- Kehitysvammaisten ja vammaisten (VPL) sosiaali- ja terveyspalvelut on turvattu vahvalla lainsäädännöllä.
- **Asiakkaan siirtyminen perustasolta erityistason tai vaativan tason palveluihin on jäsentymätöntä;** ei ole selkeitä kriteerejä siitä, mitkä asiakkaat kuuluvat erityistason tai vaativan tason palveluihin.
- **Erityispalveluita tarvitsevien asiakkaiden ympärillä on paljon toimijoita, vastuutyöntekijää ei nimetä.**
- Asiakkaan siirtämisen toimintakulttuuri vallitsee.
- Perhepalvelut eivät tavoita nuorten perheitä.

Paljon palveluita tarvitsevat asiakkaat:

- Paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden ja perheiden kohdalla **palveluiden koordinointi ja integraatio toteutetaan yhden ja yhteisen asiakas-/palvelusuunnitelman, -ohjauksen, asiakaskohtaisen työryhmän ja vastuutyöntekijän avulla.** Paljon palveluita tarvitsevalla asiakkaalla on mm. useita diagnooseja. Työryhmän jäseninä ovat esimerkiksi sosiaalipalveluiden(1), psykiatrian (1) ja päihdepalveluiden työntekijä (1).
- **Asiakas-/palvelusuunnitelman arviointi ja sen mukaiset toimenpiteet tehdään sovitusti ja säännöllisesti.**
- Asiakkaan/ perheiden parissa työskentelevien asiantuntijoiden määrää vähennetään yhdessä sovitulla työnjaolla, joka tehdään asiakassuunnitelman yhteydessä.
- Työparityöskentely **arvioidaan aina asiakaskohtaisesti** niin, että samasta palvelusta ei ole useita työpareja, esim. sosiaali- tai mielenterveyspalvelut.

- **Maakunta järjestää alueen palvelut yhteistoiminnassa, maakunnan (sote palvelut), kunnan (mm. varhaiskasvatus, koulut, oppilaitokset, nuorisotoimi – Byström, liikunta- ja kulttuuripalvelut, asuntotoimi – sosiaalinen asuminen, työllisyyspalvelut), Kelan, yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa** painottaen ennaltaehkäisyä, peruspalveluiden ensisijaisuutta kunnassa, varhaista apua ja kuntalaisten omavastuuta hyvinvoinnin edistämisessä.
- **Vaikuttavuutta arvioidaan myös kuntakohtaisesti (asukkaat asuvat kunnissa) hyvinvointikertomuksen ja siitä tehtävien toimenpiteiden avulla vuosittain –rakenteellinen sosiaalityö.**
- **Toteutetaan porrasteinen hoito- ja palvelujärjestelmä, jossa on selvä työnjako eri toimijoiden välillä. Muodostetaan palvelukokonaisuus horisontaalisesti, jossa on eritasoisia palveluita selkeästi määriteltynä (vaativa, erityis- ja perustaso) vastaamaan asiakkaalle tehdyn palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Osa palveluista lähellä, harvemmin tarvittava palvelu voidaan hakea kauempaa kuten erityisvaativapalvelu –liikkuva työ, työntekijät toimivat yhdessä sovitusti.**
- **Palvelujärjestelmän kokonaisvaikuttavuuden parantaminen sisältää myös hallintobyrokratian keventämisen** lääkärintodistusten vähentäminen, määräaikaisten palvelupäätösten karsiminen, palvelusuunnitelman ja -päätöksen laatiminen samanaikaisesti, toimintakykymittariston käyttöönotto ym. **Selkeytetään hoitotakuukriteereitä/lainsäädäntöä/käypähoitosuosituksia**, jotka nyt ohjaavat toimintaa. Paljon palveluita tarvitsevalla asiakkaalla on mm. useita diagnooseja.

PoPSTer työryhmien keskeisimmät esitykset kustannuskehityksen taittamiseen:

Asiakaslähtöiset, toimivat palvelut:

- Asiakaslähtöinen ohjaus ja neuvonta, palveluohjaus sekä palvelutarpeen arviointi toimivat.
- Palvelut ovat saatavilla ja saavutettavissa asiakkaan palvelutarpeeseen perustuen oikea-aikaisesti, oikean tasoisina ja sujuvina palveluketjuina.
- Sähköiset ja liikkuvat palvelut mahdollistavat uudenlaisia lähipalveluja, ”digi on liki”. Teknologiaa ja robotiikkaa on hyödynnettävä huomattavasti nykyistä tehokkaammin.
- Palvelut joustavat asiakkaiden muuttuvien palvelutarpeiden mukaan.
- Paljon palveluja tarvitseville varmistetaan integroidut ohjaus- ja palveluprosessit.
- Asiakkaat kytetään tiiviimmin mukaan prosesseihin ja niiden kehittämiseen.
- Kuntalaisten ja asiakkaiden/potilaiden omaa roolia ja vastuuta vahvistetaan.

Palvelurakenne ja -verkko

- **Palveluja tarjotaan pääsääntöisesti ihmisten arkiympäristöissä.** Kalleimpien/raskaimpien palveluiden epätarkoituksenmukaista käyttöä vähennetään hallitusti ja ennaltaehkäiseviä palveluja sekä avopainotteisuutta vahvistetaan. **Mielekkään ja turvallisen arjen ja mm. työllisyyden hoidon uusien keinojen avulla** hillitään raskaimpien palveluiden tarvetta.
- Maakunnan tasolla selkeytetään priorisointia ja toteutetaan sen edellyttämät toimenpiteet, kuten esim. palveluverkon ja -rakenteen tarkastelu.
- **Erikoistuneissa ja vaativimmissa palveluissa laatua ja vaikuttavuutta parannetaan** keskittämällä osaamista varmistaen kuitenkin samalla riittävä tuki koko maakunnan alueelle.

Resurssien käyttö:

- Resurssit kohdennetaan maakunnan alueella palvelutarpeisiin ja mm. maakunnan eri osien erityispiirteisiin ja olosuhteisiin perustuen. **Koko maakunnan alueella hyödynnetään parhaita käytäntöjä.**
- **Työn tehokkuutta ja tuottavuutta lisätään** ja olemassa olevat resurssit hyödynnetään mahdollisimman vaikuttavasti. Otetaan käyttöön mm. tarvittavat toiminnanohjausjärjestelmät.
- **Tiedon on seurattava asiakasta**, jotta vältetään päällekkäistä ja resursseja tuhlaavaa työtä.
- **Palveluiden kysyntää vähennetään** esim. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keinoin.

Monituottajuus ja kumppanuudet:

- **Monituottajuus** nähdään strategisena voimavarana ja normaalina toimintamallina palvelutuotannossa.
- **Yhdyspinnat kuntiin** ovat toimivat ja 3. sektori, kuten järjestöt ja seurakunnat, ovat kumppaneita.
- **Hyödynnetään ja luodaan** innovatiivisia verkostoja palvelujen tuotannossa ja kehittämistyössä.

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Aluemallin simulointi

Toimeksianto aluetyöryhmille Oulu ja ympäristö

13.4.2018

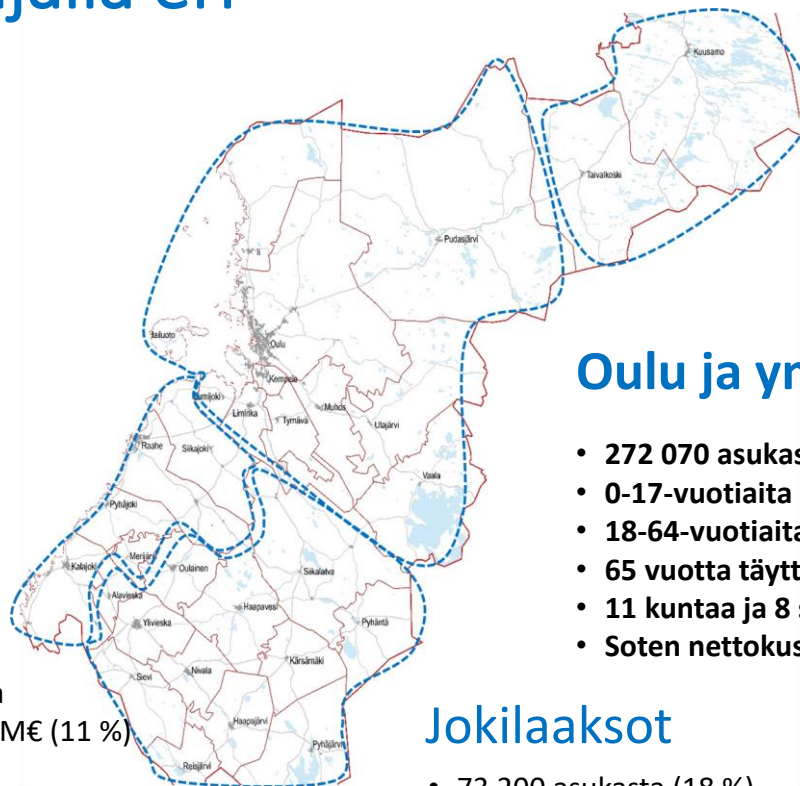

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

Sote-toimintojen simulointi neljällä eri alueella

Rannikko

- 47 170 asukasta (11 %)
- 0-17-vuotiaita n. 23 %
- 18-64-vuotiaita n. 54 %
- 65 vuotta täyttäneitä n. 23 %
- 5 kuntaa ja 2 sote-organisaatiota
- Soten nettokustannukset n. 150 M€ (11 %)

Koillismaa

- 19 450 asukasta (5 %)
- 0-17-vuotiaita n. 19 %
- 18-64-vuotiaita n. 56 %
- 65 vuotta täyttäneitä n. 25 %
- 2 kuntaa ja 2 sote-organisaatiota
- Soten nettokustannukset n. 78 M€ (6 %)

Oulu ja ympäristö

- 272 070 asukasta (66 %)
- 0-17-vuotiaita n. 24 %
- 18-64-vuotiaita n. 60 %
- 65 vuotta täyttäneitä n. 16 %
- 11 kuntaa ja 8 sote-organisaatiota
- Soten nettokustannukset n. 818 M€ (62 %)

Jokilaaksot

- 73 200 asukasta (18 %)
- 0-17-vuotiaita n. 25 %
- 18-64-vuotiaita n. 53 %
- 65 vuotta täyttäneitä n. 22 %
- 12 kuntaa ja 6 sote-organisaatiota
- Soten nettokustannukset n. 281 M€ (21 %)

**Lisäksi kaikkien
yhteinen PPSHP**

Päivitetty 3/2018

Lähde: Tilastokeskus ja Sotkanet 3/2018

- Ennakkoväkiluku ja sote-organisaatiot 31.12.2017
- Muut tiedot 31.12.2016
- Sote-kustannukset nettona ilman ympäristöterveydenhuoltoa TP2016

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Miksi nämä neljä aluetta?

- Väestön näkökulmasta ”tutumpi”, ei tunnetta liian suuresta / keskitetystä järjestelmästä
- Väestön luontaiset asiointisuunnat otettu huomioon
- Ei riko nykyisiä rakenteita, mutta toisaalta mikään nykyorganisaatio ei yksin muodosta omaa aluettaan, mikä tukee yhteistyötä ja maakunnallista ”näkökulmaa”
- Kuntien yhteistyön näkökulmasta luonteva jako, yhteistyörakenteita olemassa
- Pystytään simuloimaan alueen toimintaa ja taloutta jo v. 2019 nykyorganisaatioiden puitteissa
- PoPSTer-työryhmien ehdotukset vaihtelivat 3:n ja 5:n alueen välillä. PoPSTerissa hahmoteltu 13 aluetta on liian paljon (johtaminen hankalaa, liian pieni väestöpohja).
- Mitä isommat alueet, sitä tasapainoisempi väestöpohja, mutta toisaalta erityispiirteiden huomioiminen haasteellisempaa
  - Sallitaan erikokoiset ja erityispiirteiset alueet (mm. Koillismaan turismi)
- Palveluverkko ja -rakenne on nyt osin raskas. Isompi yhtenäinen alue mahdollistaa uudistamisen paremmin.
- Väestön yhdenvertaiset palvelut taataan koko maakunnan alueella, mutta toteuttamistapa voi vaihdella
  - Maakunnan oman tuotannon osuus voi vaihdella (mukana myös ostopalvelut, valinnanvapauden mekanismit, osto muilta maakunnilta mm. KPKS)
- Yksittäinen kansalainen valitsee omat palvelunsa aluejosta huolimatta valinnanvapauslain mukaisesti

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Aluejaon riskit, jotka ratkaistava tai hyväksyttävä?

- Miten taataan yhdenvertaiset palvelut ja toimintamallit?
  - Muodostuuko ”valtioita valtiossa”?
- Miten taataan kokonaisnäkemys ja kokonaisuuden johtaminen ja ohjaus?
  - Järjestämisen näkökulmasta (€/asukas tarvevakioituna)
  - Tuottajan näkökulmasta (keskitetty vai alueellinen johtaminen)
  - Alueiden merkitys ja toimivallat määriteltävä jatkotyössä tarkasti
- Miten ratkaistaan maakunnan liikelaitoksen toiminta: alueelliset ja keskitetyt toiminnot?
  - Ohjaus, tavoitteet, johtaminen, resurssointi, jalkautuminen
  - Yliopistollisen sairaalan uusi ”määritelmä”
- Betonoiko liikaa tai liian pysyvästi johtamisjärjestelmää?
  - Tuleva järjestäjän organisaatio?
  - Tuleva maakunnan palvelutuotannon organisaatio: sote-liikelaitoksen alueorganisaatio?

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Aluetyöryhmien kummit ja puheenjohtajisto

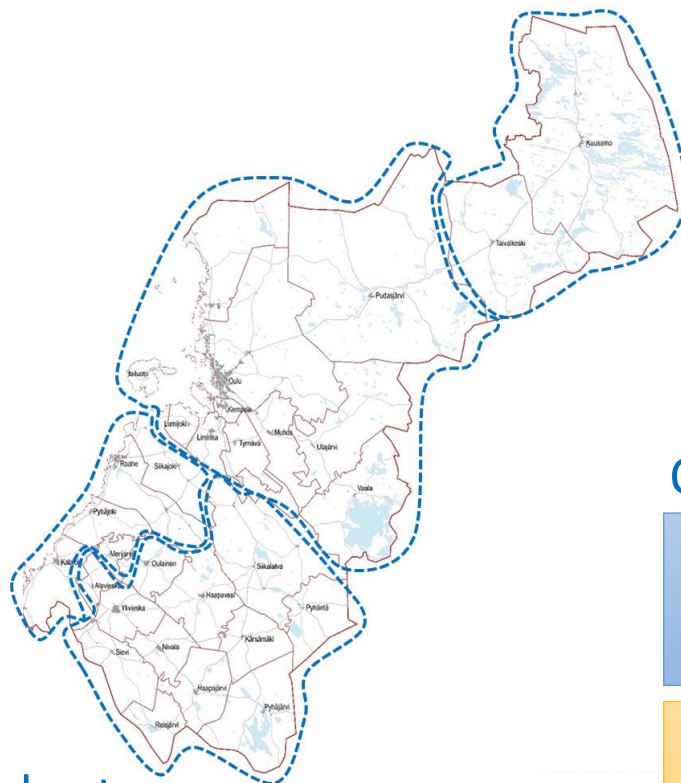
Rannikko

Kummit:

Sirkka-Liisa Olli ja
Leena Pimper-Koivisto
Pirjo Kejonen ja Markku
Kipinä

Puheenjohtajisto:

Mervi Koski
Anne Mäki-Leppilampi

Koillismaa

Kummit:

Anu Vuorinen ja Anna Haverinen
Markku Kipinä ja Johanna
Patanen

Puheenjohtajisto:

Satu Kangas
Kirsi Taivalkoski

Oulu ja ympäristö

Kummit:

Anna Haverinen, Leena Pimper-
Koivisto ja Anu Vuorinen
Elina Välikangas ja Merja
Meriläinen

Puheenjohtajisto:

Arja Heikkinen
Tuula Saukkonen

Jokilaaksot

Kummit:

Leena Pimper-Koivisto ja
Sirkka-Liisa Olli
Johanna Patanen ja Pirjo
Kejonen

Puheenjohtajisto:

Päivi Peltorpi
Tuomas Aikkila

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Toimeksiannon sisältö

Toimeksianto
tarkentuu
simulointiprosessin
edetessä

1. Alue- ja alatyöryhmien työskentely ja kokoonpano
2. Alueiden tilannekuva
3. Erityispiirteet ja -kysymykset alueella
4. Palvelutarpeet ja niiden ennakoitu muutos alueella
5. Alueen nykytila: palveluiden toteuttamisen ja tuotannon näkökulma
6. Valinnanvapauden huomioiminen alueella
7. Erillistarkastelu:
  1. suun terveydenhuollon nykytila ja kehittäminen
  2. kotoa kotiin prosessin kehittäminen
  3. vakavien vaikeuksien tuki (sosiaalipalvelujen erityispalvelut)
  4. alueella toteutuva somaattinen erikoissairaanhoido
8. Nykytilassa toimivaa ja mitä halutaan vahvistaa alueella
9. Nykytilan ongelmakohdat ja kehittämistarpeet alueella
10. Hyvät käytännöt alueella
11. Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus alueella, palveluverkko
12. Asiakkuuksien hallinta ja asiakasohjaus alueella
13. Mitä on tarpeen ottaa huomioon tukipalveluiden osalta?
14. Integraatio-näkökulmat: mm. asiakas, palvelujärjestelmät, monituottajuus, tieto
15. Asiakkaiden osallisuus alueella
16. Digitalisaatio ja teknologian hyödyntäminen
17. Osaamisen ja henkilöstön näkökulma, osaajien saatavuuden varmistaminen alueella
18. Muut voimavarat ja niiden hyödyntäminen alueella
19. Mistä alueella luovutaan?
20. **Keinot saada palvelutarpeet ja resurssit kohtaamaan alueella** ★
21. **Millä keinoilla voidaan vahvistaa maakuntavalmiutta alueella jo ennen vuotta 2020?** ★
22. **Keskeisimmät nostot huomioitavaksi valmistelutyössä ja päätöksenteossa** ★

Toimeksiannon periaatteita

- **Tavoitteena valmistautuminen tulevaan järjestämisen malliin, alueelliseen palvelujärjestelmään, palvelutuotannon vaihtoehtoihin sekä verkostomaiseen ja kumppanuuksia hyödyntävään toimintaan**
- Hyödynnetään uudistuksen valmisteluvaiheessa alueiden erityisolosuhteiden tuntemusta sekä kokemuksia eri toimintamalleista ja parhaista käytännöistä
- Tarkennetaan, mitä tietoa järjestäjä ja palvelutuottajat tarvitsevat, jotta voidaan varmistaa maakunnan eri alueilla asiakaslähtöiset, vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut
- Tärkeää hyödyntää kaikki PoPSTerin palvelukokonaisuus-työryhmissä tehty työ alueille tarkennettuna
- Huomioidaan erityispiitteet ja -tarpeet alueilla
  - Esim. ikäihmiset, paljon palveluja tarvitsevat, lapset ja perheet, päihde- ja mielenterveysasiakkaat, digitalisaatio ja sähköiset palvelut

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

Simuloinnista saadaan tietoa:

- Palvelutarpeiden ja resurssien kohtaaminen alueella
- Alueen tilanne suhteessa kansallisiin suosituksiin ja muihin maakunnan alueisiin
- Palvelutarpeiden ennakointi
- Alueiden erityispiirteet ja niihin vastaaminen
- Hajauttaminen vs. keskittäminen (alueet, funktiot)
- Suoranvalinnan palvelut (sote-keskukset ja suunhoito) ja asiakastarpeista johtuvat painotukset
- Valinnanvapauden ja monituottajuuden hyödyntäminen
- Alueen järjestämisen/tuotannon tavat ja sopimukset
- Maakunnan oman tuotannon sopeuttamistarve
- Tietoa tuotannon muotojen valintaan: liikelaitos, yhtiöt
- Tietoa mm. tuottajien korvausjärjestelmään ja kannustimiin liittyen
- Osaamisen ennakointi ja henkilöstön saatavuus
- Osallisuuden ja yhteiskehittämisen muodot

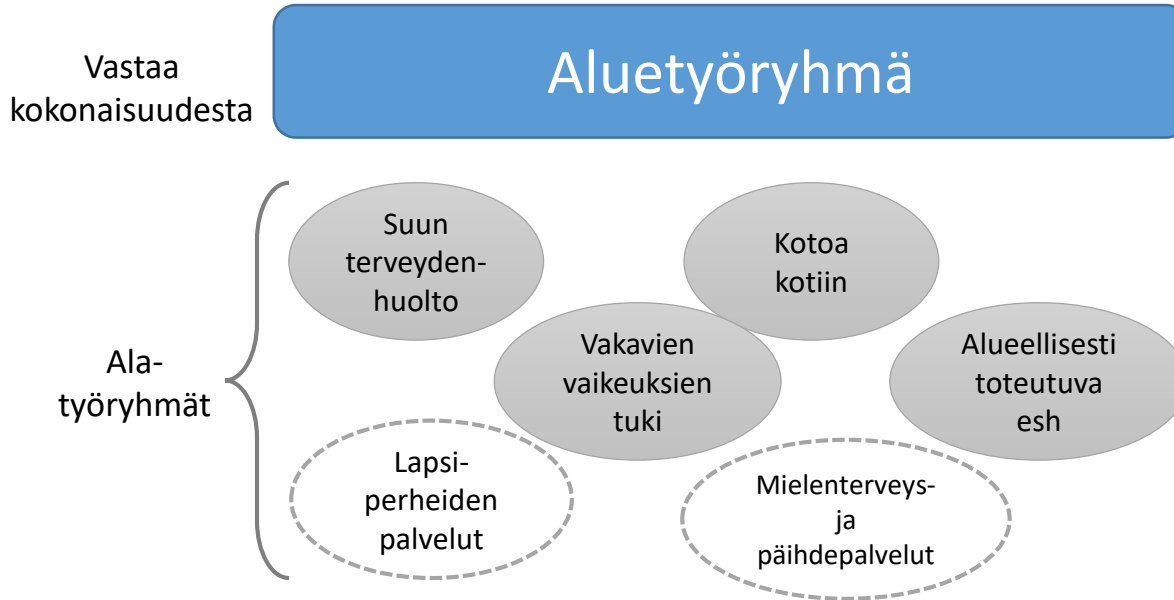

Toimeksiannon keskeiset kysymykset

1. Alueen nykytila, palveluiden toteuttamisen ja tuotannon näkökulma
2. Alueen kehittämisen kohteet palvelutarpeet ja erityispiirteet huomioiden
3. Integraatio-näkökulmat: mm. asiakas, palvelujärjestelmät, monituottajuus, tieto
4. Alueen hyvät käytännöt
5. Keinot saada palvelutarpeet ja resurssit kohtaamaan alueella
6. Osaamisen ja henkilöstön näkökulma, osaajien saatavuus
7. PoPSTerissa tehdyn analyysin syventäminen ja kohdentaminen kullekin alueelle

Valmistelun organisointi

Aluetyöryhmät voivat muodostaa aluetyöryhmiä erikseen määriteltäviin teemoihin.

Vastuu kokonaisuudesta on aluetyöryhmällä.

Ainakin seuraavat kokonaisuudet huomioidaan aluetyöryhmän raportissa:

- suun terveydenhuolto
- kotoa kotiin
- **vakavien vaikeuksien tuki (sosiaalipalvelujen erityispalvelut)**
- alueellisesti toteutuva somaattinen erikoissairaanhoito
- **Oulu ja ympäristö aluesimuloinnissa lisäksi työryhmät lapsiperheiden palvelut sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut**

ALATYÖRYHMÄ: Vakavien vaikeuksien tuki/ Sosiaalihuollon erityispalvelut

- Pohdintaa mitä alatyöryhmä käsittelee?
- **erityisen tuen tarpeessa olevat (SHL)/ erityislakien piirissä olevat pl. mielenterveys- ja päihde, lastensuojelu ,perheoikeudelliset palvelut (muissa alatyöryhmissä)**
- **vammaispalvelu, kehitysvammaispalvelut, kotoutumisen edistäminen (pakolaistaustaiset) , sosiaalipäivystys, lähi- ja perhesuhdeväkivalta**
- **perus aikuis- ja perhesosiaalityö; mietitään tässä alatyöryhmässä**
- **muiden kuin pakolaisena maahantulleiden kotoutuminen, työllisyyteen liittyvät asiat – osin tämän työryhmän asioita**
- Kytkeydy Lapeen, OT ja muut

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Sosiaalihuoltolaki 6 §

Neuvonta ja ohjaus

- Kunnan asukkaiden saatavissa on oltava sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta. **Erityistä huomiota on kiinnitettävä lasten, nuorten sekä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden neuvontaan ja ohjaukseen.**
- Neuvontaa ja ohjausta järjestäessään sosiaalihuollon **on tarvittaessa toimittava yhteistyössä** terveydenhuoltolain (1326/2010) 13 §:ssä tarkoitettua terveysneuvontaa järjestävän perusterveydenhuollon sekä muiden toimialojen kanssa.

Rakenteellinen sosiaalityö:

- Rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittämisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Rakenteelliseen sosiaalityöhön kuuluu:

- 1) **sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen** asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista;
- 2) tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä **kunnan asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi; (Oulun kaupunki erityisryhmien asuntopoliittinen ohjelma)**
- 3) **sosiaalihuollon asiantuntemuksen tuominen osaksi kunnan muiden toimialojen suunnittelua** sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä sekä muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen.

Sosiaalihuoltolaki 8 §

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen:

- Kunnallisten viranomaisten on yhteistyössä **seurattava ja edistettävä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden hyvinvointia sekä poistettava epäkohtia ja ehkäistävä niiden syntymistä.**
- Erityisestä tuesta vastaavien viranomaisten on **välitettävä tietoa asiakkaiden kohtaamista sosiaalisista ongelmista sekä annettava asiantuntija-apua** muille viranomaisille samoin kuin kunnan asukkaille ja kunnassa toimiville yhteisöille.
- Palveluja annettaessa ja niitä kehitettäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota **erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tarpeisiin ja toivomuksiin.**

Sosiaalihuoltolaki 14 §

Tuen tarpeisiin vastaavat sosiaalipalvelut. Kunnallisina sosiaalipalveluina on järjestettävä sen sisältöisenä ja siinä laajuudessa kuin tässä tai muussa laissa säädetään:

- 1) sosiaalityötä;**
- 2) sosiaaliohjausta;**
- 3) sosiaalista kuntoutusta;**
- 4) perhetyötä;
- 5) kotipalvelua;**
- 6) kotihoitoa;
- 7) asumispalveluja;**
- 8) laitospalveluja;
- 9) liikkumista tukevia palveluja;
- 10) päihdetyötä;**
- 11) mielenterveystyötä;**
- 12) kasvatus- ja perheneuvontaa;
- 13) lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvontaa;
- 14) muita 11 §:n mukaisiin tarpeisiin vastaavia asiakkaan hyvinvoinnille välttämättömiä sosiaalipalveluja.

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Kunnallisina sosiaalipalveluina on huolehdittava myös kehitysvammaisten erityishuollosta, vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista, toimeentulotuen antamisesta kunnassa oleskelevälle henkilölle, sosiaalisen luoton myöntämisestä kunnan asukkaille, kuntouttavasta työtoiminnasta, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huoltoon kuuluvista palveluista, omaishoidon tuen, lasten ja nuorten huollon, lastensuojelun, ottolapsineuvonnan, perheasioiden sovittelun, lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen vahvistamiseen ja ratkaisemiseen liittyvien tehtävien sekä päätösten täytäntöönpanossa toimitettavaan sovitteluun kuuluvien toimenpiteiden ja lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan asian tuomioistuinsovitteluun kuuluvien asiantuntijapalveluiden, isyyden selvittämiseen ja vahvistamiseen liittyvien tehtävien sekä opiskeluhuollon järjestämisestä sen mukaan kuin niistä lisäksi erikseen säädetään:

- 1) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/1987);
- 2) kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977);
- 3) toimeentulotuesta annetussa laissa;**
- 4) laissa sosiaalisesta luototuksesta (1133/2002);**
- 5) laissa kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001);**
- 6) päihdehuoltolaissa (41/1986);
- 7) mielenterveyslaissa (1116/1990);
- 8) omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005);
- 9) lastensuojelulaissa (417/2007);
- 10) adoptiolaislaissa (22/2012);
- 11) avioliittolaissa (234/1929);
- 12) laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983)
- 13) isyyslaissa (700/1975):
- 14) lapsen elatuksesta annetussa laissa (704/1975)
- 15) lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetussa laissa (619/1996);
- 16) oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

Sosiaalihuoltolaki 11 §

Tuen tarpeet

Sosiaalipalveluja on järjestettävä:

- 1) **tueksi jokapäiväisestä elämästä selviytymiseen;**
- 2) **asumiseen liittyvään tuen tarpeeseen;**
- 3) taloudellisen tuen tarpeeseen;
- 4) **sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi;**
- 5) lähisuhde- ja perheväkivallasta sekä muusta väkivallasta ja kaltoinkohtelusta aiheutuvaan tuen tarpeeseen;
- 6) äkillisiin kriisitilanteisiin liittyvään tuen tarpeeseen;
- 7) lapsen tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin tukemiseksi;
- 8) päihteiden ongelmakäytöstä, mielenterveysongelmasta sekä muusta sairaudesta, vammasta tai ikääntymisestä aiheutuvaan tuen tarpeeseen;
- 9) muuhun fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen tai kognitiiviseen toimintakykyyn liittyvään tuen tarpeeseen;
- 10) **tuen tarpeessa olevien henkilöiden omaisten ja läheisten tukemiseksi.**

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI

Sote-intergraatio

- oltava rakenteissa , ei henkilöistä riippuvainen
- asiakastiimit palveluittain- ”yleiset yhteiset asiat”
- kootaan asiakaskohtaiset tiimit tarpeiden mukaiset työntekijät mukana
- Sotokeskuksissa sosiaaliohjaaja ohjaamassa asiakkaita tarvittaviin palveluihin. Alustava pta ja siihen liittyvä kysymyspatteristo ja menetelmät ohjauksen pohjana . Sähköisten itsearviointien hyödyntäminen.
- Sotokeskuksissa sosiaaliohjaajan tulee hallita myös kunnan muut kuin sotepalvelut , järjestöjen ja srk:n toiminnot
- Maakunnasta liikutaan sotokeskuksiin– entä sotokeskuksista maakuntaan esim. pta ja verkostoihin? lainsäädännön ja järjestäjän velvoite ?

Keinot saada palvelutarpeet ja resurssit kohtaamaan alueella/organisaatio näkökulma

- joustavat käytännöt miten sotekeskuksesta maakunnan palveluihin. Sotekeskus hoitaa mahdollisimman pitkälle ja yhteistyössä
- palvelut organisoitu palvelutehtävittäin ja ikäryhmittäin:
- ikäihmisillä ei ikä kriteeri vaan toimintakyky
- muistisairas iästä huolimatta ikäihmisissä?
- kussakin oma palvelutarpeenarviointilinjasto ohjaus ja neuvonta ; interventio jo itsessään ja huomioidaan koko lähi- ja toimintaympäristö, kunnan palvelut ja järjestöt, srk
- Kotoutumisen palvelut (2-3 v?) pakolaistaustaisille omana kokonaisuutenaan
- Nettisivujen tärkeys; nykyistä ohjaavammat . palvelutarjottimien hyödyntäminen ja kehittäminen!
- Etä- ja digipalvelut

Mistä voitaisiin luopua?

- kapeasta ongelmalähtöisestä näkökulmasta: palvelutarpeen arviot ja työskentely holistista , myös voimavarat huomioiva
- lähetekäytännöstä: haetaan työpari, tehdään yhdessä, eikä lähetetä asiakasta eteenpäin
- jos sosiaalityön asiakkuus, myös taloudellisen tilanteen selvittämisen ja toimeentulotuen hoitaa sama työntekijä–luovutaan erillisistä yksiköistä tältä osin
- diagnoosiperusteisesta lähestymistavasta toimintakyvyn tukemiseen
- rajaavista asiakkuuden kriteereistä

Millä keinoilla voidaan vahvistaa maakuntavalmiutta alueella jo ennen vuotta 2020

- konsultointia yli kuntarajojen
- Hyvien käytäntöjen jakaminen ja levittäminen
- yhteneväiset kriteerit palveluihin ja avustuksiin
- yhteinen palveluiden hankinta ja kilpailutus
- henkilökohtaisen avun koordinaatiokeskus, perhehoito- ja sen tuki, tukihenkilötoiminta mm. mahdollisia yhteisesti järjestettäviä palveluita

Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistus

POPmaakunta

HALLITUKSEN
REFORMI